

บทที่ 1

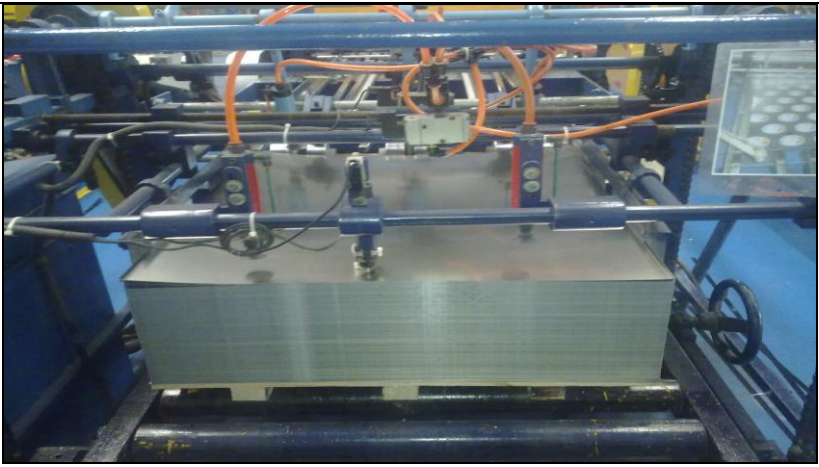
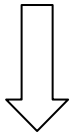
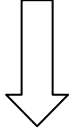
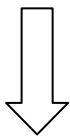
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

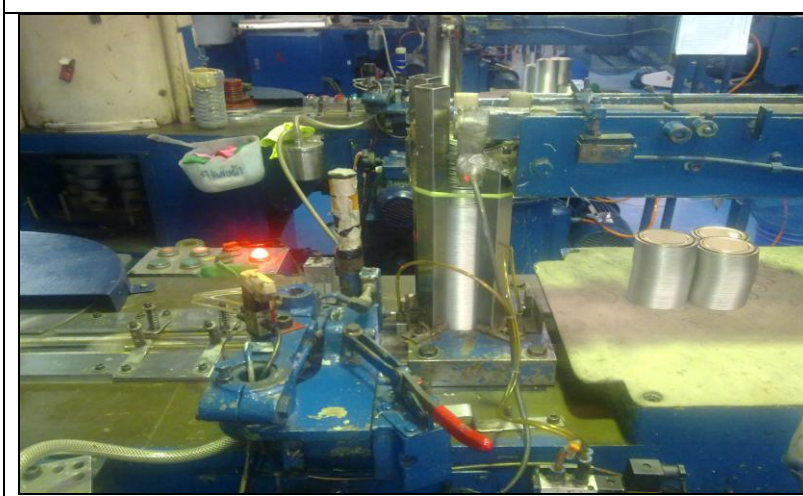
อุตสาหกรรมผลิตฝักระป๋องเป็นอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูปบรรจุภัณฑ์ลงในกระป๋อง สำหรับการผลิตชิ้นงานฝักระป๋องให้กับอุตสาหกรรมอื่นๆ อาทิเช่น อุตสาหกรรมผลิตอาหารสำเร็จรูปที่บรรจุภัณฑ์ลงในกระป๋อง ซึ่งมีปลั๊กกระป๋อง ผลไม้กระป๋อง น้ำกะทิ ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตฝักระป๋องมีการขยายตัวของตลาดอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างสูงทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของสินค้า ดังนั้น ในสภาพการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบันนี้ผู้ประกอบการจึงควรกำหนด และพัฒนากลยุทธ์ที่สำคัญในการแข่งขัน นั่นคือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งลักษณะที่สำคัญของระบบคุณภาพสมัยใหม่ คือการให้ความสำคัญกับลูกค้า โดยมุ่งดำเนินการตอบสนองความต้องการของลูกค้าเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ อันนำมาสู่ผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามหาศาล

สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอุตสาหกรรมผลิตฝักระป๋องจากบริษัทฯ ตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมประเภทฝักระป๋องด้วยวิธีการปัม บริษัทฯ เริ่มก่อตั้งขึ้นในเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543 ภายใต้การลงทุนร่วมกับบริษัทเงินทุนต่างประเทศ ด้วยเงินทุนจดทะเบียน 120 ล้านบาท และในปัจจุบันทางบริษัทฯ ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ ISO 9001: 2008 จากสถาบันสำนักรับรองระบบคุณภาพ เพื่อทำการการผลิตฝักระป๋อง ที่ขึ้นรูปด้วยกระบวนการปัม ที่มีคุณภาพมาตรฐานให้กับบริษัทฯ ผู้ผลิตฝักระป๋อง โดยได้รับการถ่ายทอดเทคนิคในการผลิตและการเลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพจากต่างประเทศ ทำให้บริษัทฯ มีประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญในการผลิตชิ้นส่วนฝักระป๋องเป็นอย่างมาก

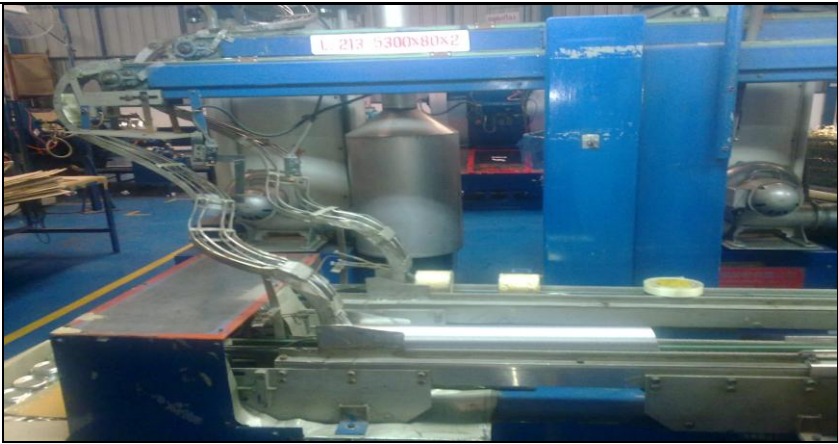
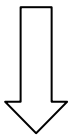
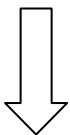
ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะผ่านขั้นตอนกระบวนการผลิตแบบเดียวกัน มีกระบวนการผลิตและขั้นตอนต่างๆ ดังแสดงในภาพที่ 1.1 โดยอธิบายถึงขั้นตอนกระบวนการผลิตของบริษัทฯ ตัวอย่าง โดยความแตกต่างอยู่ที่แบบพิมพ์ของแต่ละผลิตภัณฑ์ และสภาวะที่ใช้ในการควบคุมกระบวนการผลิตของเครื่องปั๊มฝั

	วัตถุดิบ (Raw material)
	เครื่องตัดแผ่น (Scroll Shear)
	เครื่องปั๊ม (Press)

ภาพที่ 1.1 กระบวนการผลิตฝากระป๋อง

	ตัวม้วนขอบฝา (Curler)
	เครื่องหยอดยาง (Liner)
	เตาอบ (Oven)

ภาพที่ 1.1 (ต่อ)

	ชุดเรียงฝา (Re Starker)
	บรรจุหีบห่อ (Packing)
	คลังสินค้า (Warehouse)

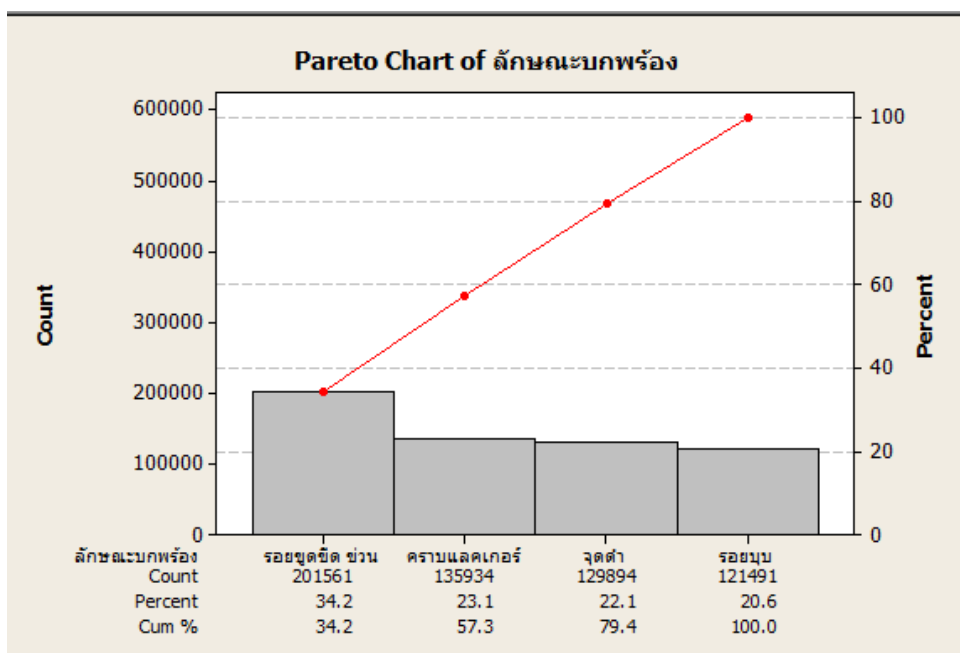
ภาพที่ 1.1 (ต่อ)

บริษัท ผู้ผลิตอุตสาหกรรมตัวอย่างในงานวิจัยนี้ มีการผลิตชิ้นส่วนฝากระป๋องที่ขึ้นรูปด้วยกระบวนการขึ้นรูปปั๊มฝาโลหะเป็นหลัก ซึ่งในกระบวนการผลิตนั้น จะเริ่มจากการนำแผ่นเหล็กมาตัดตามความต้องการแล้วนำแผ่นเหล็กที่ตัดได้แล้วนั้นส่งขึ้นเครื่องปั๊มฝาเพื่อทำการปั๊มขึ้นรูปฝาตามที่ต้องการ งานที่ได้จึงจะเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งคุณภาพของชิ้นงานจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการของแม่พิมพ์และการติดตั้งเครื่องปั๊มฝา เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพต้องคำนึงถึง ขั้นตอนในการทำงานต่างๆ ระยะของเครื่องปั๊มฝา ความเร็วรอบของเครื่องปั๊มฝา ความดัน และระยะเวลาในขั้นตอนการปั๊มฝาต่างๆ ซึ่งหากผลิตภัณฑ์ปั๊มฟามีลักษณะบกพร่องหรือมีคุณภาพไม่ตรงตามข้อกำหนด จะส่งผลโดยตรงกับผลิตภัณฑ์ที่จะส่งมอบให้ลูกค้าต่อไปสภาพปัญหาของผลิตภัณฑ์จากกระบวนการผลิตชิ้นส่วนสำหรับอุตสาหกรรมปั๊มฝาโลหะของบริษัท ตัวอย่างในปัจจุบันพบว่ามีปัญหาของผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพตามข้อกำหนดของลูกค้าของเสียที่ตรวจพบจากแผนกตรวจสอบ ปัญหาที่พบได้แก่ รอยขีดข่วน คราบแลกเกอร์ จุดดำ รอยบุบ เป็นต้น จากจำนวนของเสียที่ตรวจพบในเดือน มกราคม ถึงเมษายน 2554 ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตฝาปิดเป็นสัดส่วนของเสียจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่พบในช่วงเดือน มกราคม-เมษายน 2554

ลักษณะบกพร่อง	จำนวนของเสีย (ชิ้น)	เปอร์เซ็นต์ของเสีย
รอยขีดข่วน	201,561	34.2
คราบแลกเกอร์	135,934	23.1
จุดดำ	129,894	22.1
รอยบุบ	121,491	20.6

จากจำนวนของเสียที่ตรวจพบในเดือน มกราคม ถึงเมษายน 2554 ดังแสดงในภาพที่ 1.3 โดยสามารถอธิบายได้ว่า 4 อันดับแรกของเสียมีลักษณะบกพร่องของผลิตภัณฑ์ คือ รอยขีดข่วน คราบแลกเกอร์ จุดดำ รอยบุบ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนของเสียจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ทำการผลิตจำนวน 10,683,220 ชิ้น พบว่ามีผลิตภัณฑ์บกพร่องเป็นรอยขีดข่วน 201,561 ชิ้น คราบแลกเกอร์ 135,934 ชิ้น จุดดำ 129,894 ชิ้น รอยบุบ 121,491 ชิ้น

ภาพที่ 1.2 ปริมาณของลักษณะบกพร่องของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการขึ้นรูปปั๊มโลหะจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่พบในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2554

จากสภาพปัญหาที่มีจำนวนของเสียมีปริมาณค่อนข้างสูงดังกล่าว ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของบริษัทฯ สูงขึ้น อีกทั้งไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าในการจัดส่งของที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการลูกค้าได้อย่างครบถ้วนตามกำหนดเวลา จึงเป็นที่มาของงานวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการควบคุมกระบวนการผลิต โดยนำเอาเทคนิคการควบคุม กระบวนการทางสถิติ (Statistical Process Control) มาใช้ในกระบวนการผลิต ซึ่งจะสามารถป้องกันของเสียจากต้นกระบวนการสู่ท้ายกระบวนการผลิตได้ อีกทั้งเพื่อเป็นเครื่องมือในการเฝ้าติดตามกระบวนการให้พนักงานเกิดความตระหนักในของเสียที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้บริหารของบริษัทฯ ได้ทราบถึงขีดความสามารถของกระบวนการผลิตที่แท้จริงของกระบวนการผลิต และได้ทราบถึงจุดที่จะมีการปรับปรุงเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกมามีคุณภาพดีขึ้น ตรงตามความต้องการของลูกค้า รวมถึงเป็นการลดสัดส่วนของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต อันเป็นการลดมูลค่าความสูญเสียสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของบริษัทฯ ซึ่งจะส่งผลให้มีความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจได้สูงขึ้น เป็นผลให้บริษัทฯ สามารถเพิ่มผลประกอบการให้สูงขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อลดสัดส่วนของเสียในกระบวนการป้อนฝากระป๋องโดยใช้เทคนิคการควบคุมกระบวนการด้วยหลักการทางสถิติ

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการควบคุมกระบวนการด้วยหลักทางสถิติ (Minitab V.14.0)
2. แบบฟอร์มสำหรับการเก็บข้อมูลกระบวนการผลิตของฝ่ายควบคุมคุณภาพ โดยใช้แบบฟอร์มที่จัดทำขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บและบันทึกข้อมูล
3. เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 อย่าง โดยนำแนวคิดของเครื่องมือควบคุมคุณภาพ มาใช้สำหรับเป็นแนวทางการวิเคราะห์ค้นหาปัญหา หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยเลือกใช้ แผนภูมิควบคุม แผนตรวจสอบ แผนผังแสดงเหตุและผล แผนภูมิพาเรโต

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเฉพาะกระบวนการผลิตชิ้นส่วนสำหรับอุตสาหกรรมผลิตฝากระป๋อง และทำการศึกษาและเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และทำการศึกษาวิเคราะห์หาสิ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพของชิ้นงาน โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งงานวิจัยนี้จะศึกษาสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากลักษณะผลิตภัณฑ์บกพร่อง 4 ประการคือ มีรอยขีดข่วน คราบแลกเกอร์ จุดดำ รอยบุบ และทำการแก้ไขโดยโดยใช้เทคนิคการควบคุมกระบวนการด้วยหลักการทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถลดสัดส่วนของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตฝากระป๋องด้วยวิธีการป้อน และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของบริษัทฯ ตัวอย่าง

1.6 แผนการดำเนินงาน

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการวิจัย	ระยะเวลา (เดือน)									หมายเหตุ
		ม.ค- เม.ย.54	2554								
			พ.ค.	มิ.ย	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1	ศึกษาข้อมูลของเสียใน โรงงาน										
2	วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น										
3	กำหนดแนวทางแก้ไข										
4	ดำเนินการแก้ไขและ เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน										
5	สรุปผลการวิจัย										

 แผน

 ปฏิบัติจริง